

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 250/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Vladimírom Fraňom, LL.M., advokátom, Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1KO/11/2021 z 8. decembra 2021, uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022, uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/146/2022 z 29. novembra 2023 a postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cpr/2/2013 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020, uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1KO/11/2021 z 8. decembra 2021 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022, uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Ssk/146/2022 z 29. novembra 2023 (ďalej len „uznesenie najvyššieho správneho súdu“) a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cpr/2/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020, uznesenie najvyššieho súdu, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022, ako aj uznesenie najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Domáha sa priznania

finančného zadost'učinenia 5 000 eur od Okresného súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom a náhrady trov konania od najvyššieho správneho súdu.

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ sa žalobou z 30. októbra 2013 domáhal určenia, že jeho služobný pomer skončil 31. marca 2011. Vec bola pôvodne okresným súdom vedená pod sp. zn. 12Cpr/2/2013.

3. S'ťažovateľ poukazuje na to, že vo veci sa uskutočnili pojednávania 18. marca 2014, 22. apríla 2014, 23. mája 2014 a 17. júla 2014, pričom na pojednávaní 17. júla 2014 s'ťažovateľ podal návrh na prerušenie konania a podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov s ústavou. Uvedené pojednávanie bolo odročené na neurčito na účel rozhodnutia o jeho návrhu na prerušenie konania, pričom o návrhu na prerušenie konania súd rozhodol po takmer 3 rokoch nečinnosti uznesením č. k. 12Cpr/2/2013-92 z 23. marca 2017, ktorým konanie prerušil do právoplatného skončenia konania na ústavnom súde o súlade právneho predpisu.

4. Okresný súd následne na 12. február 2018 nariadil pojednávanie bez toho, aby vec bola predložená ústavnému súdu a s'ťažovateľovi bolo oznámené, že pred vypracovaním návrhu došlo k zmene zákona, preto nie je možné vec ústavnému súdu predložiť.

5. Na pojednávaní 28. februára 2018 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu s'ťažovateľa v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. S'ťažovateľ podal 29. marca 2018 proti tomuto rozsudku odvolanie. Takmer po roku, 20. februára 2019, bolo právnenému zástupcovi s'ťažovateľa doručené vyjadrenie žalovaného z 8. októbra 2018. K vyjadreniu žalovaného sa s'ťažovateľ vyjadril 1. marca 2019 a očakával bezodkladné predloženie veci odvolaciemu súdu. Dňa 24. júna 2019 sa informoval na Krajskom súde v Trenčíne, či v predmetnej veci bolo rozhodnuté, no bolo mu oznámené, že vec ešte nebola odvolaciemu súdu predložená na rozhodnutie, preto 28. júna 2019 podal predsedovi okresného súdu s'ťažnosť na postup súdu.

6. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec postúpil Krajskému súdu v Žiline ako vec patriacu do správneho súdnictva.

7. Krajský súd v Žiline z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci túto predložil s návrhom na začatie konania kompetenčnému senátu najvyššieho súdu, ktorý uložil Krajskému súdu v Žiline ustáliť predmet konania, doplniť podanie a následne, keď bude zrejmé, čo sa žalobou sleduje a Krajský súd v Žiline bude naďalej zastávať názor, že vec nepatrí do správneho súdnictva, predložiť vec opätovne na rozhodnutie kompetenčnému senátu najvyššieho súdu.

8. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 31S/117/2020-188 z 22. apríla 2021 vyzval s'ťažovateľa, aby uviedol, či podanie z 30. októbra 2013 je žalobou v správnom súdnictve o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, alebo civilnou žalobou. S'ťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu reagoval na uvedenú výzvu a Krajskému súdu v Žiline ozrejmil, že ide o civilnú žalobu, a nie o žalobu v správnom súdnictve o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

9. Krajský súd v Žiline vec 8. júna 2021 opätovne predložil kompetenčnému senátu najvyššieho súdu, keďže bol toho názoru, že predmetná vec nie je vecou patriacou do správneho súdnictva. Krajský súd v Žiline poukázal na to, že žaloba je jednoznačne špecifikovaná ako určovacia civilná žaloba.

10. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1KO/11/2021 z 8. decembra 2021 rozhodol, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu.

11. Krajský súd v Žiline následne žalobu uznesením sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022 odmietol. Proti uvedenému uzneseniu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 7Ssk/146/2022 z 29. novembra 2023 zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

12. Sťažovateľ uvádza, že nesúhlasí so záverom kompetenčného senátu najvyššieho súdu, že na prejednanie jeho právnej veci je daná právomoc správneho súdu, a argumentuje, že žaloba z 30. októbra 2013 bola jednoznačne koncipovaná ako civilná určovacia žaloba, a nie ako žaloba v správnom súdnictve o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Žaloba podľa jeho názoru ani neobsahovala náležitosti požadované pre správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci a napokon aj z petitu žaloby jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ sa domáha určenia v zmysle v tom čase platného a účinného § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

13. Podľa názoru sťažovateľa bola právomoc okresného súdu ako súdu prvej inštancie, ako aj právomoc Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho daná. Sťažovateľ v tejto súvislosti podotkol, že pri posudzovaní procesného úkonu účastníka konania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu úkonu účastníka.

14. Porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ odôvodňuje tým, že Krajský súd v Žiline ako súd v správnom súdnictve a následne najvyšší správny súd na rozhodnutie o jeho žalobe nemali právomoc, keďže ide o civilnú určovaciu žalobu, a nie o správnu žalobu.

15. Dlhodobou nečinnosťou okresného súdu, ktorý vo veci rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cpr/2/2013, bolo podľa názoru sťažovateľa porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020 napadnutým uznesením najvyššieho súdu, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022 a napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu, ako aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

III.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020 a napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

17. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

19. V súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020 nadobudlo právoplatnosť 12. apríla 2022 a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu 11. januára 2022. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 11. marca 2024, je celkom zjavné, že bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

20. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

21. Ústavnému súdu pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len odmietnuť túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022 a napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu:

22. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu

je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

23. Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022 mohol sťažovateľ podať kasačnú sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší správny súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ kasačnú sťažnosť podal a najvyšší správny súd o nej rozhodol uznesením sp. zn. 7Ssk/146/2022 z 29. novembra 2023. Právomoc najvyššieho správneho súdu rozhodnúť o kasačnej sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

24. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/131/2022 z 20. júna 2022 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

25. V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 6 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu sťažovateľ argumentuje, že najvyšší správny súd nemal právomoc v jeho právnej veci konať. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom v ústavnej sťažnosti formulovaná argumentácia nie je vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu relevantná, keďže o otázke právomoci správneho súdu rozhodol kompetenčný senát najvyššieho súdu uznesením sp. zn. 1KO/11/2021 z 8. decembra 2021, pričom podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

26. Najvyšší správny súd nemal právomoc v napadnutom uznesení predmetnú otázku riešiť či spochybníť, keďže bola vyriešená uvedeným rozhodnutím kompetenčného senátu najvyššieho súdu, ktorého úlohou je práve autoritatívne určiť, ktorá strana kompetenčného sporu má podanú žalobu posúdiť a rozhodnúť o nej, teda určiť procesný rámec, v ktorom bude vec súdom prerokovaná.

27. Keďže sťažovateľ iné námietky proti napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu neuplatnil, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

28. Ústavný súd opakovane poukazuje na to, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

29. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany

porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu tohto základného práva postupom označeného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

30. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

31. Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti zistil, že okresný súd v napadnutom konaní meritorne rozhodol rozsudkom sp. zn. 12Cpr/2/2013 z 28. februára 2019, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoPr/4/2019-172 z 30. júla 2020 zrušený a vec bola postúpená Krajskému súdu v Žiline ako vec patriaca do správneho súdnictva.

32. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol optimálny, avšak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2024

Peter Molnár
predseda senátu